

بهره وری آب با کشت گلخانه ای تا ۱۲ برابر افزایش می یابد

مدیرکل دفتر امور گلخانه ها ، گیاهان دارویی و قارچ معاونت امور باغبانی وزارت جهادکشاورزی از برنامه افزایش سطح زیرکشت گلخانه های کشور به بیش از ۶۰ هزار هکتار تا سال ۱۴۰۴ خبر داد و گفت: توسعه گلخانه ها بهره وری آب بخش کشاورزی را ۱۰ تا ۱۲ برابر نسبت به فضای باز افزایش می دهد.

به گزارش ایرنا، کمبود آب و بارش ها در سال های اخیر به یکی از مشکلات بخش کشاورزی و زنجیره تولید مواد غذایی در کشور تبدیل شده است زیرا به عقیده کارشناسان، بخش عمده ای از منابع آبی کشور به دلیل کشاورزی سنتی در بخش کشاورزی به هدر می رود.

به تازگی رضا راعی رئیس گنجینه کمیته ملی آب ایران، هدر رفت آب بخش کشاورزی را ۶۰ و بهره وری آن را حدود ۴۰ درصد عنوان کرده و گفته است: این میزان هدر رفت آب درحالیست که با کمبود بارش ها،

کمیود ذخایر آبی و بحران کم آبی، تبخیر، نداشتن سیستم کشاورزی مدرن، کشاورزی سنتی و پیر، نهاده ها و بذر غیرکیفی روبرو هستیم. یکی از رویکردهای دولت تدبیر و امید برای رفع این مشکل و ارتقای بهره وری آب در بخش کشاورزی، توسعه سطح زیر کشت گلخانه ها و انتقال کشت محصولات آب بر در فضای گلخانه ای است.

در این پیوند غلامرضا تقوی روز یکشنبه در گفت و گو با خبرنگار اقتصادی ایرنا درباره وضعیت آب بخش کشاورزی و توسعه کشت گلخانه ای و تاثیر آن در افزایش بهره وری آب افزود: با توجه به بحران آب، دولت تدبیر و امید توسعه کشت گلخانه ای و انتقال برخی محصولات از جمله سبزی و صیفی از فضای آزاد به فضای گلخانه ای را به طور جدی در دستور کار خود قرار داد.

وی اظهار داشت: با اقدام های انجام شده در سالهای اخیر مجموع سطح زیرکشت گلخانه های کشور به ۱۲ هزار و ۴۰۰ هکتار رسیده است که تا سال ۱۴۰۴ خورشیدی، ۴۸ هزار و ۳۵۰ هکتار به کشت گلخانه ای کشور اضافه خواهد شد.

مدیر کل دفتر امور گلخانه ها، گیاهان دارویی و قارچ معاونت امور باغبانی وزارت جهادکشاورزی اضافه کرد: قرار بود تا پایان سال ۹۶ طبق برنامه ۲۲۰۰ هکتار توسعه کشت گلخانه ای داشته باشیم که نزدیک ۱۶۱۰ هکتار آن یعنی معادل ۷۸ درصد برنامه محقق شده است.

تقوی تصریح کرد: با توسعه کشت گلخانه ای بهره وری آب ۱۰ تا ۱۲ برابر نسبت به فضای باز افزایش می یابد

*گوجه فرنگی گلخانه ای یک پنجم فضای باز آب می خواهد

مدیر کل دفتر امور گلخانه ها، گیاهان دارویی و قارچ معاونت امور باغبانی وزارت جهادکشاورزی گفت: اکنون در ایران برای تولید هر کیلوگرم گوجه فرنگی در فضای باز ۳۵۰ لیتر و در فضای گلخانه ای ۷۰ تا ۷۵ لیتر آب مصرف می شود.

تقوی با یادآوری اینکه در کشورهای پیشرفته به ازای تولید هر کیلوگرم گوجه فرنگی تنها چهار لیتر آب در فضای گلخانه ای استفاده می شود، اظهار داشت: عمده گلخانه های کشور مربوط به استان های تهران، اصفهان، یزد و جنوب کرمان است.

** سهم ۸۳ درصدی خیار از تولیدات سبزی و صیفی گلخانه ای

مدیر کل دفتر امور گلخانه ها، گیاهان دارویی و قارچ معاونت امور باغبانی وزارت جهادکشاورزی درباره محصولات آب بر صیفی و ورود این محصولات به فضای گلخانه ای افزود: اکنون ۸۳ درصد از تولیدات سبزی و صیفی گلخانه ای مربوط به کشت خیار است.

تقوی اظهار داشت: به تازگی کارگروه مشترکی برنامه انتقال کشت از فضای باز به درون گلخانه ها را نهایی کرد؛ در این برنامه پیش بینی شده چه حجمی از تولیدات فضای باز سال ۹۷ باید به داخل گلخانه ها منتقل شود.

وی با بیان اینکه برای سال آینده برنامه توسعه گلخانه ها به ۲۷۰۰ هکتار در دستور کار است، گفت: برخی صیفی جات از جمله گوجه فرنگی، فلفل و بادمجان در اولویت برنامه انتقال از فضای باز به گلخانه قرار دارد.

مدیر کل دفتر امور گلخانه ها، گیاهان دارویی و قارچ معاونت امور باغبانی وزارت جهادکشاورزی یادآور شد: در سال های اخیر بخش عمده توت فرنگی مورد نیاز کشور در فضای گلخانه ای کشت می شود.

****راهکارهایی برای مدیریت مصرف آب بخش کشاورزی**
مدیرکل دفتر امور گلخانه ها، گیاهان دارویی و قارچ معاونت باغبانی وزارت جهادکشاورزی، انتقال برخی محصولات به کشت پاییزه، استفاده از ارقام کم آب بر، بهره گیری نوار تیپ، استفاده از سایبان برای کاهش تبخیر و یا بهره گیری از آبهای سطحی برخی مناطق را از راهکارهای کاهش مصرف عنوان کرد.

تقوی گفت: تلاش می کنیم برای سال آینده ۳۰ تا ۴۰ درصد افزایش بهره وری آب از طریق توسعه گلخانه ها را داشته باشیم.
وی اضافه کرد: ساخت و احداث سازه های گلخانه ای هزینه هایی را به کشاورزان و متقاضیان تحمیل می کند بنابراین با استفاده از شرایط اقلیمی بخشی از این هزینه ها را پوشش بدهیم.

**** توجه ویژه دولت به اصلاح و بازسازی گلخانه ها**
این مسئول در وزارت جهادکشاورزی قدمت کشت گلخانه ای را به بیش از ۱۰۰ سال دانست و گفت: به طور جدی از حدود ۳۰ سال پیش روش تولید گلخانه ای در ایران کلید خورد و در دولت تدبیر و امید کشت گلخانه ای توسعه و اصلاح و بازسازی با جدیت دنبال شد به شکلی که در سال ۹۶ اصلاح و بازسازی گلخانه ها ۱۱۲ درصد رشد داشت.

تقوی با بیان اینکه ایران رتبه مناسبی در سطح زیرکشت گلخانه ای جهان ندارد، افزود: در دنیا ۳ میلیون هکتار گلخانه وجود دارد که بخش زیادی از آن کشت زیر پلاستیکی را شامل می شود.

به گفته وی، کشورهای آمریکا، چین، اسپانیا، هلند و حتی ترکیه در توسعه کشت گلخانه ای مدرن در دنیا رتبه های برتر را دارند، حتی ترکیه از وضعیت مطلوبی در منطقه برخوردار است بنابراین ایران نیز باید به سمت الگوی تلفیقی کشت برود تا علاوه بر تامین محصولات مورد

نیاز داخلی، صادرات هم داشته باشیم. وی داشتن برنامه توسعه گلخانه ها، نظارت و فراهم سازی زیرساخت ها را از گام های حمایتی برشمرد و افزود: سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی در خصوص زیرساخت ها، آموزش و ترویج اقدامات خوبی داشته و موانع در حوزه ساخت و ساز، احداث، تسهیلات ویژه بانکی برطرف شده است.

****پنج هزار هکتار از گلخانه های سنتی بازسازی شد**
مدیرکل دفتر امور گلخانه ها، گیاهان دارویی و قارچ معاونت امور باغبانی وزارت جهادکشاورزی اضافه کرد: توسعه کشت گلخانه ای در چابهار به میزان سه هزار هکتار و واگذاری شهرک های کشاورزی به سرمایه گذاران، منجر به توسعه قابل توجه کشت گلخانه ای در سالهای آینده می شوند.

تقوی درباره گلخانه های مدرن و زنجیره تولید تا مصرف محصولات گلخانه ای گفت: در سالهای گذشته حدود چهار تا پنج هزار هکتار از گلخانه های کشور سنتی بودند که با اجرای طرح اصلاح و بازسازی طی یک برنامه پنج ساله از سنتی و چوبی به مدرن تبدیل شدند.

وی اضافه کرد: اکنون تنها پنج تا ۱۰ درصد گلخانه های کشور ما در حوزه سبزی و صیفی و گل و گیاه مدرن هستند و امیدواریم در سالهای آینده به رقم استاندارد جهانی ۲۵ تا ۳۰ درصد دست پیدا کنیم.

وی با بیان این که گلخانه های کشورهای توسعه یافته بخشی مدرن و مجهز و بقیه در محدوده مدرن و نیمه مدرن هستند، افزود: ایجاد زنجیره های اقتصادی تولید از سالهای گذشته مطرح بود که در سال ۹۶ قوت بیشتری گرفت به طوری که گلخانه های مدرن و حرفه ای با کمک سرمایه گذاران خارجی و داخلی با تامین نهاده های کیفی و کنترل محصول تا زمان عرضه به بازار داخلی و صادراتی به شکل یکپارچه انجام می شود.

این مسئول در معاونت باغبانی وزارت جهادکشاورزی، سازه های گلخانه ای ارزان و محکم را در قیمت تمام شده محصولات موثر دانست و گفت: در کشور اسپانیا گلخانه های نیمه مدرن با سازه های ارزان قیمت قرار دارند و اکثر بهره برداران به دنبال آن هستند.

به گفته وی، سهم گلخانه های مدرن ایران بین ۵ تا ۱۰ درصد و گلخانه های نیمه مدرن حدود ۷۰ درصد است و به نظر می رسد در سالهای آتی با مشاوره های خوبی که دریافت می کنیم به استاندارد جهانی برسیم، زیرا وقتی سرمایه گذار داشته باشیم برای ورود تکنولوژی، دانش فنی و تجهیزات مدرن برنامه های جدی داریم به شرط این که از تولیدات داخلی ما نیز بهره مند شوند.